

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 128/2026 van 22 juni 2026

Betreft: Voorontwerp van wet houdende diverse financiële bepalingen - Federaal Agentschap van de Schuld (CO-A-2026-102)

Trefwoorden: Federaal Agentschap van de Schuld – preventie van witwassen en terrorismefinanciering – belastingfraude – gebruik van het identificatienummer uit het Rijksregister als identificatiemiddel voor het kruisvergelijken van gegevensbestanden – beoordeling van de beroepsbekwaamheid (*Fit & Proper*) – FSMA – CRD VI-richtlijn

Vertaling

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Jan Jambon, vice-premier en minister van Financiën en Pensioenen, belast met de Nationale Loterij en de federale culturele instellingen (hierna: de aanvrager), ontvangen op 13 april 2026;

Dit advies werd vertaald door een geautomatiseerde vertaaltool zonder nalezing door de Autoriteit. In geval van onduidelijkheid verwijst de Autoriteit steeds naar de "originele versie" van het advies.

Enkel adviezen met betrekking tot ontwerpen en voorstellen met rang van wet, die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden zowel in het Nederlands als in het Frans door de Autoriteit gepubliceerd. De 'Originele versie' is de versie die gevalideerd werd.

Gelet op aanvullende informatie die op 26 mei 2026 is verstrekt;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit) op 22 juni 2026 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN ACHTERGROND VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager heeft op 13 april 2026 de Autoriteit om advies verzocht over het in de titel van dit advies genoemde voorontwerp van wet (hierna: het voorontwerp).
2. Het voorontwerp zet verschillende Europese richtlijnen gedeeltelijk om:
 - de Europese richtlijn 2024/1619 van 31 mei 2024, **de** zogenaamde „**CRD VI-richtlijn**”¹,
 - de Europese richtlijn 2024/2994 betreffende de aanpak van concentratierisico's²,
 - de Europese richtlijn 2019/2034 van 27 november 2019 betreffende het prudentieel toezicht op beleggingsondernemingen³.
3. Deze gedeeltelijke omzettingen brengen wijzigingen aan in de volgende Belgische wetten:
 - de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot de activiteit van het verrichten van beleggingsdiensten en betreffende het statuut en het toezicht op portefeuillebeheerders en beleggingsadviesbureaus; de wijzigingen hebben betrekking op de „Fit & Proper”-controle die de Autoriteit voor de Financiële Markten (FSMA) uitvoert in het kader van haar toezicht op portefeuillebeheerders en beleggingsadviesbureaus, en op het statuut van portefeuillebeheerders en beleggingsadviesbureaus;
 - de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten; er worden met name wijzigingen aangebracht in de bepalingen inzake het beroepsgeheim van de FSMA en om de procedure voor de uitwisseling van vertrouwelijke informatie tussen de FSMA en de gerechtelijke autoriteiten te vergemakkelijken en te moderniseren.
4. Bovendien brengt het voorontwerp wijzigingen of aanpassingen aan in:
 - de wet van 25 oktober 2016 tot oprichting van **het Federaal Agentschap van de Schuld** (hierna „AFD” genoemd) om de taken ervan uit te breiden, door daarin de bijdrage aan de preventie van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude op te nemen;
 - de wet van 18 september 2017 betreffende de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en de beperking van het gebruik van contant geld

¹ Richtlijn (EU) 2024/1619 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot wijziging van Richtlijn 2013/36/EU wat betreft toezichtsbevoegdheden, sancties, bijkantoren uit derde landen en milieu-, sociale en governance-risico's; Richtlijn 2013/36/EU wordt gewoonlijk aangeduid als de „CRD”-richtlijn (*Capital Requirements Directive*)

² Richtlijn (EU) 2024/2994 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 tot wijziging van de Richtlijnen 2009/65/EG, 2013/36/EU en (EU) 2019/2034 wat betreft de behandeling van het concentratierisico dat voortvloeit uit blootstellingen aan centrale tegenpartijen en het tegenpartijrisico van transacties in centraal geclearde derivaten.

³ Richtlijn (EU) 2019/2034 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende het prudentieel toezicht op beleggingsondernemingen en tot wijziging van de Richtlijnen 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU en 2014/65/EU.

(hierna „**AML-wet**” genoemd) om expliciet te voorzien in de verwerking van **het identificatienummer van het Rijksregister** als identificatiemiddel voor het kruisvergelijken van gegevensbestanden overeenkomstig de artikelen 21 tot en met 23 van de antiwitwaswet.

- de wet van 21 november 2017 betreffende de infrastructuur van de markten voor financiële instrumenten en tot omzetting van Richtlijn 2014/65/EU⁴ om de verplichting voor marktdeelnemers af te schaffen om wijzigingen in hun marktregels vooraf door de FSMA te laten goedkeuren.
- talrijke andere normatieve teksten⁵.

5. Bij de indiening van zijn adviesaanvraag **heeft de verzoeker aangegeven over welke artikelen van het voorontwerp het advies van de Autoriteit werd gevraagd**. Het betreft de volgende bepalingen:

- artikelen 27 en 28 (hoofdstuk III, afdeling 10), die de wet van 25 oktober 2016 tot oprichting van het Federaal Agentschap van de Schuld en tot afschaffing van het Rentenfonds wijzigen
- artikelen 30, 35 en 38 (hoofdstuk III, afdeling 11), die de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot de activiteit van het verlenen van beleggingsdiensten en betreffende het statuut en het toezicht op portefeuillebeheerders en beleggingsadviseurs wijzigen.
- artikel 52 (hoofdstuk III, afdeling 12), dat de wet van 18 september 2017 betreffende de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en de beperking van het gebruik van contant geld wijzigt

6. In dit advies wordt ingegaan op de bepalingen van het voorontwerp voor zover deze aanleiding geven tot opmerkingen op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens, de rechtmatigheid en de voorspelbaarheid van de normen.

II. BEOORDELING VAN HET ONTWERP

⁴ Deze wijziging wordt doorgevoerd „met het oog op vereenvoudiging van de regelgeving, teneinde de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met de wettelijke regeling en de praktijk die van toepassing zijn in de andere rechtsgebieden waar de Euronext-groep actief is.”: Zie de toelichting, commentaar bij artikel 53 van het voorontwerp.

⁵ Het gaat in het algemeen om de volgende aanpassingen: het koninklijk besluit nr. 71 van 30 november 1939 betreffende de huis-aan-huisverkoop van effecten en de verkoop via huis-aan-huisbezoeken van effecten, goederen en levensmiddelen (zie hoofdstuk III, afdeling 1 – art. 4 van het voorontwerp); de wet van 2 april 1962 betreffende de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij en de regionale investeringsmaatschappijen (zie Hoofdstuk III, Afdeling 2 – art. 5–8 van het voorontwerp); de wet van 11 augustus 1987 betreffende de garantie op voorwerpen van edele metalen (Hoofdstuk III, Afdeling 3, art. 9 – 14 van het voorontwerp); de wet van 17 december 1998 tot oprichting van een Fonds voor de bescherming van deposito’s en financiële instrumenten en tot reorganisatie van de stelsels voor de bescherming van deposito’s en financiële instrumenten (Hoofdstuk III, Afdeling 4 – Art. 15 van het voorontwerp); de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (Hoofdstuk III, Afdeling 5 – Art. 16 – 20 van het voorontwerp); de wet van 28 december 2011 betreffende het afwikkelingsfonds (Hoofdstuk III, Afdeling 6 – Art. 21 van het voorontwerp); de wet van 17 juli 2013 betreffende de bescherming tegen valsemunterij en het behoud van de kwaliteit van het contante geld in omloop (Hoofdstuk III, Afdeling 7 – art. 22–23 van het voorontwerp); de wet van 4 april 2014 betreffende verzekeringen (Hoofdstuk III, Afdeling 8 – art. 24 van het voorontwerp); de wet van 19 april 2014 betreffende instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders (Hoofdstuk III, Afdeling 9 – art. 25–26 van het voorontwerp); de wet van 21 november 2017 betreffende de infrastructuur van markten voor financiële instrumenten en houdende omzetting van Richtlijn 2014/65/EU (Hoofdstuk III, Afdeling 13 – art. 53 van het voorontwerp); de wet van 23 november 2023 betreffende het Garantiefonds voor financiële diensten (Hoofdstuk III, Afdeling 14 – art. 54–55 van het voorontwerp).

A. Artikelen 27 en 28 van het voorontwerp betreffende het Federaal Agentschap van de Schuld

7. Sectie 10 van Hoofdstuk III van het voorontwerp brengt wijzigingen aan in de wet van 25 oktober 2016 tot oprichting van het Federaal Schuldagentschap en afschaffing⁶ van het Rentenfonds (hierna „AFD-wet” **genoemd**) en is als volgt opgebouwd:

- Artikel 27 van het voorontwerp vult artikel 3 van de AFD-wet aan en beoogt een uitbreiding van de taken van het AFD
- Artikel 28 van het voorontwerp voegt een artikel 9/1 in de AFD-wet in, dat de essentiële elementen regelt van de gegevensverwerking door het AFD krachtens deze wet⁷.

1. Uitbreiding van de taken van de AFD (art. 27 van het voorontwerp)

8. De AFD heeft tot op heden twee taken: het beheer van de overheidsschuld (art. 3, § 1, ^{eerste lid} van de AFD-wet) en het beheer van financiële activa (art. 3, § 2, van de AFD-wet). Artikel 27 van het voorontwerp (art. 3, § 3 van de ontwerp-AFD-wet) beoogt een derde taak aan de AFD toe te kennen, namelijk het bijdragen aan de preventie van het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en belastingfraude, steeds binnen de context en de grenzen van haar twee andere taken. Het luidt als volgt:

- „§ 3. Dans le cadre de sa mission, l'Agence contribue à la prévention du blanchiment de capitaux, du financement du terrorisme et de la fraude fiscale. ”.

9. Uit de toelichting bij artikel 27 van het voorontwerp blijkt dat deze „wetswijziging tot doel heeft het AFD in staat te stellen een proactiever beleid te voeren op het gebied van de preventie van het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en belastingfraude, wat ook preventieve controles kan omvatten. Ter herinnering: het Agentschap is geen onderworpen entiteit in de zin van artikel 5 van dezelfde wet.”

10. De Autoriteit constateert niettemin dat de formulering „bijdragen aan de preventie van het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en belastingfraude” zo algemeen is dat hieruit niet duidelijk wordt of de AFD alle of een deel van de verplichtingen moet naleven die worden opgelegd door de antiwitwaswet van 18 september 2017 (hierna „AML-wet” genoemd).

⁶ Het Federaal Agentschap van de Schuld (AFD) is een openbare instelling van categorie A. Sinds 1 januari 2017 is het belast met het beheer van de staatsschuld, met als hoofddoel de financiële kosten daarvan tot een minimum te beperken, rekening houdend met de marktrisico's en de operationele risico's, in overeenstemming met de algemene doelstellingen van het begrotings- en monetair beleid. Zie: https://www.debtagency.be/sites/default/files/content/download/files/brochure_particuliers.pdf.

⁷ De essentiële elementen die in het voorontwerp worden gedefinieerd, zijn: de doeleinden van de gegevensverwerking (art. 9/1 §1 in het ontwerp), de verwerkingsverantwoordelijke (art. 9/1 §2 in het ontwerp) voor deze gegevensverwerking, de categorieën verwerkte persoonsgegevens (art. 9/1 §3 in het ontwerp), de bewaartermijn van deze gegevens (art. 9/1 §3 in het ontwerp), de ontvangers van (bepaalde) van deze gegevens (art. 9/1 §4 in het ontwerp) en de beperking van (bepaalde) rechten die door de AVG worden toegekend (art. 9/1 §5 in het ontwerp).

11. Gevraagd naar de concrete rol van de AFD in het kader van deze nieuwe opdracht, en met name of de AFD de wettelijke verplichtingen moet naleven die voortvloeien uit de AML-wet, of zelfs uit de Europese MiFID-regelgeving, heeft de verzoeker het volgende verduidelijkt:

- „De AFD valt niet onder de wet van 18 september 2017 betreffende de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (hierna „antiwitwaswet” genoemd), hoewel sommige van haar activiteiten vergelijkbaar zijn met die van personen die wel onder de antiwitwaswet vallen. De AFD geeft met name staatsobligaties uit, waarop particulieren rechtstreeks bij de afdeling Grands-Livres van de AFD kunnen inschrijven. Het doel van de ontwerp-artikelen is om de verantwoordelijkheid van de AFD beter te kaderen en haar tegenpartijen te screenen aan de hand van sanctielijsten en met betrekking tot de risico's van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude, en zo bij te dragen aan het voorkomen van het omzeilen van sancties, witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude. [onderstreept door de Autoriteit]
- Indien de AFD onregelmatigheden constateert (persoon op sanctielijst, vermoeden van witwassen, terrorismefinanciering of belastingfraude), zal zij de transactie weigeren, de gelden bevriezen (indien van toepassing) en de zaak melden aan de CTIF (sancties, witwassen, financiering van terrorisme) of aan de Algemene Belastingdienst (belastingfraude), en zo bijdragen aan de preventie van witwassen, financiering van terrorisme en belastingfraude.”
- „Aangezien de AFD geen onderworpen entiteit is, beschikt zij op dit moment niet over de vereiste wettelijke bevoegdheden om „KYC”-controles⁸ uit te voeren. Het voorontwerp van wet beoogt deze bevoegdheid aan de AFD toe te kennen. Het uitvoeren van „KYC”-controles is een essentiële pijler in de preventie van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude (zie de artikelen 19 tot en met 36 van de antiwitwaswet)”.
- „De AFD valt evenmin onder de MiFID-regelgeving.”⁹ .

12. Om de duidelijkheid van de regeling te vergroten, zou het wenselijk zijn **de toelichting** bij artikel 27 van het voorontwerp **aan te vullen** met de ontbrekende elementen, waarbij wordt verwezen naar de relevante bepalingen van de AML-wet. Het zou tevens opportuun zijn om:

- te **verduidelijken of de nieuwe verplichtingen die aan de AFD worden opgelegd al dan niet identiek zijn aan die welke gelden voor entiteiten die onder de AML-wet vallen**; en
- **artikel 27 van het voorontwerp (art. 3, §3 van de ontwerp-AFD-wet)** aan te vullen om duidelijk aan te geven welke taken de AFD in het kader van deze nieuwe opdracht zal uitvoeren en om de juridische status van de AFD na de inwerkingtreding van deze bepaling te verduidelijken, met name door aan te geven of de AFD geheel of gedeeltelijk een entiteit zal worden die onder de AML-wet valt.

⁸ KYC is de afkorting voor “Know Your Customer” – een wettelijke verplichting voor banken om de identiteit van hun klanten te controleren en de risico's op witwassen of terrorismefinanciering die zij met zich meebrengen te beoordelen. Deze verplichting geldt vanaf het moment van het openen van een rekening (*onboarding*) en gedurende de gehele zakelijke relatie.

⁹ Volgens de aanvullende informatie die door de aanvrager is verstrekt. *Zie de Richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten (MiFID), art. 2.1 h): „Deze richtlijn is niet van toepassing op: de leden van het ESCB [Europees Stelsel van Centrale Banken], andere nationale instellingen met een soortgelijke taak in de Unie, andere overheidsinstanties die belast zijn met het beheer van de overheidsschuld of daarbij betrokken zijn in de Unie (...).”*

2. Essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens (art. 28 van het voorontwerp) die plaatsvindt in het kader van de uitoefening van de nieuwe opdracht van de AFD

a) Inleidende opmerkingen

13. **Herhaling van de beginselen van wettigheid en voorspelbaarheid.** Overeenkomstig de beginselen van voorspelbaarheid en wettigheid¹⁰ moet de norm waarop de verwerking van persoonsgegevens is gebaseerd, aan bepaalde eisen voldoen: deze moet de status van wet hebben (wet, decreet of ordonnantie) en moet de essentiële elementen van de verwerking op voorspelbare wijze vastleggen¹¹, zodat de betrokkenen bij het lezen ervan duidelijk kunnen overzien welke verwerkingen er met hun gegevens plaatsvinden. Dit betekent niet noodzakelijkerwijs dat deze elementen altijd als zodanig moeten worden opgesomd. De inhoud van het normatieve ontwerp en de context ervan zijn in dit verband doorslaggevend: uit de bepalingen van de wettekst moet ondubbelzinnig blijken wat de essentiële elementen zijn van elke beoogde gegevensverwerking.

14. In dit verband maakt de Autoriteit de volgende voorafgaande opmerkingen:

- De beginselen van rechtmatigheid en voorspelbaarheid vereisen een duidelijke samenhang tussen de verschillende essentiële elementen van een gegevensverwerking.
- Het louter opsommen van de essentiële elementen van een gegevensverwerking in een normatief ontwerp (bijvoorbeeld in de vorm van lijsten in een hoofdstuk of artikel gewijd aan gegevensbescherming) is problematisch als deze elementen niet logisch met elkaar zijn verbonden. Dergelijke „verzamelhoofdstukken“ kunnen ten onrechte de indruk wekken dat de verwerkingsverantwoordelijke alle opgesomde gegevens voor elk van de beoogde doeleinden rechtmatig zou mogen verwerken.
- **Artikel 28** van het voorontwerp (artikel 9, lid 1, in het ontwerp) werpt precies dit probleem op. Het **somt de essentiële elementen van de gegevensverwerkingen die door de AFD mogen worden uitgevoerd één voor één op, zonder dat deze essentiële elementen onderling met elkaar zijn verbonden, waardoor de indruk wordt gewekt dat alle opgesomde gegevens voor alle doeleinden mogen worden gebruikt.**

15. Het voorontwerp zal daarom grondig worden herzien en zal een onderlinge koppeling van de essentiële elementen van elke gegevensverwerking bevatten, in

¹⁰ Deze beginselen zijn vastgelegd in artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet.

¹¹ **De volgende elementen vormen in principe essentiële elementen:** (1°) de categorieën van verwerkte gegevens; (2°) de categorieën van betrokkenen; (3°) het doel of de doelen die met de gegevensverwerking worden nagestreefd; (4°) de categorie(ën) van derden die toegang hebben tot de gegevens en (5°) de maximale bewaartermijn van de gegevens. De Gegevensbeschermingsautoriteit voegt hieraan de identificatie van de verwerkingsverantwoordelijke toe, met name bij gegevensverwerkingen waarbij meerdere organisaties betrokken zijn.

overeenstemming met [de brochure over de adviespraktijk van de SAA](#) en de volgende specifieke opmerkingen:¹² .

b) Doeleinden zoals voorzien in het voorontwerp (art. 28 van het voorontwerp / art. 9/1 §1 in het ontwerp)

16. Artikel 28, lid 2, van het voorontwerp (artikel 9/1, § 1, in het ontwerp) bepaalt dat de AFD persoonsgegevens verwerkt voor de volgende doeleinden:

- „1° ter vervulling van de in artikel 3 [van de AFD-wet] bedoelde taken¹³ ;
- 2° ter naleving van de bindende bepalingen inzake financiële sancties zoals gedefinieerd in artikel 4, 6°, van de wet van 18 september 2017 betreffende de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en de beperking van het gebruik van contant geld;
- 3° natuurlijke personen met wie zij een zakelijke of professionele relatie onderhoudt of voornemens is aan te gaan.”

17. Volgens artikel 3 van de AFD-wet „zorgt dit agentschap voor het operationele beheer van de federale overheidsschuld overeenkomstig de algemene richtlijnen van de minister. Dit beheer omvat zowel de financiële, economische als juridische aspecten van de schuld”. Daartoe somt artikel 3, § 1, van de AFD-wet een reeks taken op die door de AFD worden uitgevoerd.

18. Gevraagd naar de vraag in hoeverre elk van deze taken van de AFD toegang vereist tot alle persoonsgegevens bedoeld in artikel 9, §3 van het wetsontwerp (identificatie- en contactgegevens, financiële gegevens), en verzocht dit aan de hand van concrete voorbeelden te illustreren, heeft de aanvrager de antwoorden gegeven die in de bovenstaande tabel zijn weergegeven:

Het operationele beheer van de federale overheidsschuld en de taken van de AFD ¹⁴	Aanvullende informatie die door de aanvrager is verstrekt tijdens de voorbereiding van het dossier
- „de minister van Financiën de financieringsstrategie voorstellen en de financiële transacties uitvoeren die verband houden met de uitgifte van alle soorten leningen volgens de daarvoor geldende uitgifteprocedures”;	„Elke financiële transactie heeft een tegenpartij. Deze tegenpartij moet tegen sanctielijsten kunnen worden gescreend. Indien de tegenpartij een natuurlijke persoon is (bijvoorbeeld bij een staatsobligatie), dan wordt de tegenpartij zelf gescreend, en daarvoor is het noodzakelijk om over zijn of haar persoonsgegevens te beschikken. Als de tegenpartij een rechtspersoon is (bijv. voor een OLO ¹⁵), voert het Agentschap

¹²Ter illustratie, met inachtneming van de redactionele vrijheid van de auteurs, zouden de essentiële elementen als volgt kunnen worden gerangschikt: [bepaalde categorieën persoonsgegevens] met betrekking tot [bepaalde betrokkenen] zullen worden verwerkt door [de verwerkingsverantwoordelijke] voor [beschrijving van de doeleinden/uit te voeren taken waarvoor de verwerking van deze gegevens noodzakelijk is]; deze gegevens worden bewaard [gedurende maximaal X jaar] vanaf [het begin van de bewaartermijn invullen], een termijn die gerechtvaardigd is door [de rechtvaardiging voor deze termijn invullen – bijvoorbeeld de termijn waarbinnen een beslissing kan worden aangevochten]; deze gegevens zullen worden gedeeld met [voeg de ontvangers/derden in] voor/met het oog op [voeg de omstandigheden in waarin en de precieze redenen waarom ze aan deze derden zullen worden verstrekt, evenals het gebruik dat zij ervan zullen maken].

¹³ De haakjes zijn door de Autoriteit toegevoegd ter wille van de leesbaarheid.

¹⁴ Zie art. 3, § 1 van de AFD-wet.

¹⁵ Lineaire obligaties (OLO's) – door de Belgische Staat in euro uitgegeven obligaties met een vaste looptijd (langer dan 1 jaar) die recht geven op een vast (of in sommige gevallen variabel) jaarlijks inkomen, de zogenaamde coupon.

	<i>de screening uit van de rechtspersoon zelf, maar ook van bepaalde natuurlijke personen die aan de rechtspersoon verbonden zijn: de UBO's van de rechtspersoon (= de meerderheidsaandeelhouders, de CEO¹⁶, de topmanagers, ...), maar ook de natuurlijke personen die de transactie daadwerkelijk hebben uitgevoerd (= de handelaren), wat de verwerking van hun persoonsgegevens vereist."</i>
<i>- „actief zijn op de derivatenmarkt“;</i>	<i>„Elke derivatentransactie (swap, repo, enz.) heeft een tegenpartij“</i>
<i>„alle financiële transacties in verband met het schuldbeheer registreren om de dagelijkse kaspositie te bepalen, de krediet- en marktrisico's te berekenen en statistieken en rapporten op te stellen“;</i>	<i>„Elke financiële transactie heeft een tegenpartij. Dezelfde opmerking als bij het eerste punt.“</i>
<i>„de minister van Financiën een strategie voor het schuldbeheer voorstellen, waarbij met name rekening wordt gehouden met de structuur van de schuldportefeuille en de beoordeling van de markt- en kredietrisico's“;</i>	<i>„Het risico dat bijvoorbeeld een van de handelaren van een tegenpartij waarmee het Agentschap zaken doet, is veroordeeld voor terrorisme, maakt deel uit van het 'tegenpartijrisico', dat op zijn beurt weer deel uitmaakt van de marktrisico's.“</i>
<i>„contacten onderhouden met marktpartijen en nationale en internationale organisaties met betrekking tot het schuldbeheer“;</i>	<i>„Deze actoren (of de natuurlijke personen die met deze actoren verbonden zijn) moeten kunnen worden gescreend.“</i>
<i>„de begroting voor de overheidsschuld opstellen en het schuldbeheer aan de begroting aanpassen“;</i>	<i>„Geen concreet voorbeeld.“</i>
<i>„Zorgen voor de promotie van de financiering van de federale staatsschuld, zowel in België als in het buitenland“;</i>	<i>„Bij deze promotie ontmoet het Agentschap de natuurlijke personen met wie het zaken doet. Het zijn vaak dezezelfde natuurlijke personen die moeten worden gescreend wanneer zij transacties uitvoeren, bijvoorbeeld bij het inschrijven op een OLO in naam en voor rekening van hun financiële instelling.“</i>
<i>„nieuwe financiële producten ontwikkelen“;</i>	<i>„Geen concreet voorbeeld.“</i>
<i>„het doen van voorstellen aan de minister van Financiën die het schuldbeheer kunnen bevorderen“;</i>	<i>„Geen concreet voorbeeld.“</i>
<i>„rapporten opstellen en informatie verstrekken op verzoek van de minister van Financiën of supranationale instellingen“;</i>	<i>„Geen concreet voorbeeld.“</i>
<i>„algemene informatie over de federale staatsschuld verspreiden“;</i>	<i>„Geen concreet voorbeeld.“</i>

19. De Autoriteit benadrukt allereerst dat voor **verschillende taken (opdrachten) van de AFD, zoals opgesomd in artikel 3, §1, eerste lid, van de AFD-wet** geen verwerking van de in het voorontwerp genoemde **persoonsgegevens vereist is**. Tenzij anders gemotiveerd, betreft dit:
- het opstellen van de begroting voor de overheidsschuld en het afstemmen van het schuldbeheer op de begroting

¹⁶ Chief Executive Officer (CEO).

- de ontwikkeling van nieuwe financiële producten;
- het formuleren van voorstellen aan de minister van Financiën met betrekking tot het schuldbeheer;
- het opstellen van verslagen en het verstrekken van informatie aan de minister van Financiën of aan supranationale instellingen;
- de verspreiding van algemene informatie over de staatsschuld van de federale staat.

20. Vervolgens kan de Autoriteit zich niet volledig aansluiten bij het antwoord van de verzoeker ter rechtvaardiging van de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de opdracht om „*de financiering van de federale staatsschuld zowel in België als in het buitenland te bevorderen*”. De verzoeker heeft aangegeven dat: „het Agentschap de natuurlijke personen ontmoet met wie het zaken doet. Het zijn vaak dezezelfde natuurlijke personen die moeten worden gescreend wanneer zij transacties verrichten, bijvoorbeeld bij het inschrijven op een OLO¹⁷ in naam en voor rekening van hun financiële instelling” [onderstreept door de Autoriteit]. Een dergelijke rechtvaardiging is aanvaardbaar wanneer de door het AFD aangeboden producten rechtstreeks door particulieren worden onderschreven bij de afdeling Grootboek van het AFD. In de overige gevallen lijkt de verwerking ongerechtvaardigd en onevenredig, tenzij het tegendeel wordt aangetoond.

21. Bovendien is de Autoriteit evenmin overtuigd door de aangevoerde rechtvaardiging met betrekking tot de opdracht die bestaat uit „*het voorstellen van een strategie voor het schuldbeheer aan de minister van Financiën, waarbij met name rekening wordt gehouden met de structuur van de schuldportefeuille en de beoordeling van de markt- en kredietrisico's*”. De verzoeker geeft aan dat: „*het risico dat bijvoorbeeld een van de handelaren van een tegenpartij, waarmee het Agentschap zaken doet, is veroordeeld voor terrorisme, deel uitmaakt van het 'counterparty risk', dat op zijn beurt weer deel uitmaakt van de marktrisico's*.” De Autoriteit concludeert hieruit dat de verwerking van persoonsgegevens gerechtvaardigd kan zijn voor het beheer van markt- en kredietrisico's, maar niet voor het uitwerken van een strategie voor het schuldbeheer als zodanig.

22. **Gezien het bovenstaande verzoekt de Autoriteit de verzoeker om:**

- **artikel 9/1, §1, 1° van het wetsontwerp te wijzigen** om de verwijzing naar alle taken van de AFD, zoals opgenomen in artikel 3 van de AFD-wet, te schrappen en alleen die taken te vermelden waarvoor daadwerkelijk een of meer verwerkingen van persoonsgegevens nodig zijn.
- **elke taak of elk doel van de gegevensverwerking te koppelen aan de categorieën** persoonsgegevens die strikt noodzakelijk zijn voor de uitvoering ervan, alsook aan de betrokken personen. Ter illustratie: het voorstellen van de

¹⁷ Een OLO (Lineaire Obligatie) is een financieel instrument dat door de Belgische Staat wordt gebruikt om op lange termijn geld te lenen.

financieringsstrategie of de strategie voor het schuldbeheer aan de minister van Financiën vereist niet de verwerking van alle (categorieën) persoonsgegevens (nummer van het Rijksregister, kopie van de identiteitskaart, enz.).

23. Vervolgens merkt de Autoriteit op dat **de formulering van het verwerkingsdoel zoals bepaald in artikel 9/1, § 1, 3° van het ontwerp** („natuurlijke personen met wie zij een zakelijke of professionele relatie onderhoudt of overweegt ") om verschillende redenen **problematisch is**. Enerzijds beschrijft deze formulering een categorie van betrokkenen en geen verwerkingsdoel. Anderzijds vormt „contact opnemen met personen" een middel en geen doel op zich: men neemt contact op met personen om een bepaald doel te bereiken.
24. Toen hem hierover vragen werden gesteld, verklaarde de aanvrager het volgende:
- „Alle zakelijke of professionele relaties bedoeld in art. 9/1, § 1, 3°, in het ontwerp, houden verband met de opdrachten bedoeld in artikel 3 van de wet van 25 oktober 2016 tot oprichting van de AFD (hierna „AFD-wet" genoemd)."
25. Gezien het voorgaande **verzoekt de Autoriteit de aanvrager om een geldboete voor artikel 9/1, § 1, 3° van het voorontwerp** (artikel 28, lid 2 van het voorontwerp) **te wijzigen om het concrete doel te verduidelijken** – bijvoorbeeld het verifiëren van de identiteit van personen met wie de AFD een zakelijke of professionele relatie onderhoudt of voornemens is te onderhouden in het kader van de in artikel 9/1, § 1, 1° van het ontwerp – en de risico's te beoordelen die aan deze zakelijke of professionele relatie verbonden zijn.

c) Verdere verwerking van gegevens voor andere doeleinden

26. Artikel 9/1, § 1, lid 2, van het ontwerp (artikel 28 van het voorontwerp) bepaalt dat:
- „Het Agentschap kan elk persoonsgegeven dat rechtmatig is verzameld in het kader van de uitvoering van een van zijn taken, verder verwerken voor de uitvoering van zijn andere taken."
27. Gevraagd naar de bedoeling achter de toevoeging van deze alinea, heeft de indiener aangegeven dat:
- „De AFD heeft tot op heden twee taken: (1) het beheer van de staatsschuld (art. 3, lid 1, AFD-wet) en (2) het beheer van de financiële activa van Hedera (art. 3, lid 2, AFD-wet). Het wetsontwerp beoogt de AFD een derde taak toe te kennen, namelijk het bijdragen aan de preventie van het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en belastingfraude, steeds binnen de context en de grenzen van haar twee andere taken (art. 3, § 3, ontwerp, AFD-wet).
 - Wanneer de AFD persoonsgegevens verzamelt, doet zij dit ofwel in het kader van haar eerste taak, ofwel in het kader van haar tweede taak. Het is de bedoeling van dit lid om de AFD in staat te stellen de gegevens die in het kader van de eerste en de tweede taak zijn verzameld, te combineren, teneinde de voorgestelde derde taak te kunnen vervullen."

- *Hier volgt een concreet voorbeeld. Het Agentschap geeft niet alleen staatsobligaties uit. Het geeft ook EMTN's uit (obligaties in vreemde valuta, bijvoorbeeld USD), die vervolgens worden geswapd van USD naar EUR. Deze swap is een contract dat wordt gesloten met een bancaire tegenpartij. De contacten tussen de AFD en de banktegenpartij verlopen in de praktijk via natuurlijke personen, dat wil zeggen handelaren die voor de tegenpartij werken. Het Agentschap sluit ook „repo“-contracten af, eveneens met banktegenpartijen.*
- *In het geval dat het Agentschap ontdekt dat een van deze handelaren met wie het Agentschap „repo“-contracten heeft gesloten of wenst te sluiten voor het beheer van de financiële activa van Hedera (art. 3 §2 BDA-wet¹⁸ , = tweede taak) wordt veroordeeld wegens terrorisme, dan moet het Agentschap, in overeenstemming met de verwachtingen op het gebied van de preventie van witwassen, terrorismefinanciering of belastingfraude, de relatie met deze tegenpartij kunnen beëindigen, niet alleen op grond van art. 3 §2 (beheer van de activa van Hedera), maar ook op grond van art. 3, § 1 (beheer van de overheidsschuld), wat de verwerking van persoonsgegevens van deze handelaren (= natuurlijke personen) vóór en tijdens de zakelijke relatie vereist. Er moet rekening mee worden gehouden dat het voor beide activiteiten vaak om dezelfde tegenpartijen gaat.*
- *Het is moeilijker om een voorbeeld te geven voor particulieren die op staatsobligaties inschrijven, aangezien zij uitsluitend onder de eerste taak vallen (art. 3, § 1 van de BDA-wet inzake het beheer van de overheidsschuld). Het zou daarentegen mogelijk kunnen zijn dat de handelaar uit het vorige voorbeeld, in het kader van het beheer van zijn privéfinanciën, op een staatsobligatie heeft ingeschreven.”*

28. De Autoriteit ziet zich in deze context genoodzaakt **de volgende opmerkingen** te maken:

- Deze bepaling is verrassend. Enerzijds maakt het voorontwerp geen onderscheid tussen de verwerkte gegevens op basis van elk doel (zie *hierboven*, overweging nr. 14), zodat de huidige versie van de tekst suggereert dat alle gegevens bedoeld in artikel 28 van het voorontwerp (artikel 9/1, § 3 in het ontwerp) voor alle doeleinden zouden kunnen worden gebruikt. Anderzijds weerspiegelt de alinea, zoals deze is geformuleerd, niet de verstrekte aanvullende toelichting. Gezien deze toelichtingen begrijpt de Autoriteit dat de persoonsgegevens die rechtmatig zijn verzameld in het kader van de taken inzake schuldbeheer¹⁹ en het beheer van financiële activa²⁰ , zullen worden hergebruikt om de AFD in staat te stellen haar taak ter voorkoming van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude²¹ uit te voeren.
- Indien dit inderdaad de bedoeling is van de opsteller van het wetsontwerp, kan dit worden bereikt door ofwel deze alinea te herformuleren, ofwel door elke categorie gegevens correct te koppelen aan het overeenkomstige doel en deze alinea te schrappen. Er dient tevens op te worden gelet dat het woord „opdracht” wordt gebruikt in plaats van het woord „taak”, indien deze alinea wordt gehandhaafd en in het licht van het voorgaande wordt geherformuleerd.

¹⁸ AFD-wet.

¹⁹ Art. 3, § 1, eerste lid, van de AFD-wet.

²⁰ Art. 3, § 2 van de AFD-wet.

²¹ Deze taak zal op termijn worden ingevoerd via dit voorontwerp dat ter advies is voorgelegd (art. 3, lid 3, van het wetsontwerp van de AFD) .

- Deze alinea in het ontwerp mag de AFD in geen geval toestaan persoonsgegevens te gebruiken voor een doel dat niet uitdrukkelijk is voorzien en toegestaan door een wettelijke norm.
- De aanvullende informatie die tijdens de voorbereiding is verstrekt, dient in de toelichting bij het artikel te worden opgenomen, met inbegrip van het voorbeeld.

d) Categorieën persoonsgegevens waarin het ontwerp voorziet

29. Artikel 28 van het voorontwerp (artikel 9/1, §3 in het ontwerp) bepaalt dat:

- „De volgende persoonsgegevens worden door het Agentschap verwerkt voor de in lid 1 bedoelde doeleinden:
- 1° identificatie- en contactgegevens: de naam, de voornaam, de geboortedatum, de geboorteplaats, de nationaliteit, het geslacht, het nummer van het Rijksregister, het adres, het telefoonnummer, het e-mailadres, de handtekening en de kopie van de identiteitskaart van natuurlijke personen;
- 2° financiële gegevens: het bankrekeningnummer, de naam van de rekeninghouder en de financiële transacties waarbij het Agentschap tegenpartij of tussenpersoon is.”[onderstreept door de Autoriteit]

30. Gevraagd naar het eventuele verschil tussen de persoonsgegevens die door de AFD worden verzameld in het kader van de uitgifte van staatsobligaties op naam (wanneer een particulier een inschrijvingsopdracht voor staatsobligaties indient via de dienst „Grand Livre” van de AFD) en die met betrekking tot de uitgifte van gedematerialiseerde staatsobligaties (waarop via een financiële instelling wordt ingeschreven), heeft de verzoeker het volgende aangegeven:

- „De AFD verzamelt uitsluitend persoonsgegevens wanneer een particulier een inschrijvingsopdracht plaatst via de dienst „Grand Livre”. In dat geval gaat het om een staatsobligatie op naam in het register (= de „Grand Livre”).
- Wanneer de particulier een inschrijvingsopdracht plaatst via een financiële instelling (primaire markt), verzamelt de AFD zelf geen persoonsgegevens. Het verzamelen van gegevens en de screening (sancties, witwassen, ...) worden uitgevoerd door de financiële instelling, in overeenstemming met haar verplichtingen uit hoofde van de antiwitwaswetgeving. In deze gevallen gaat het om een gedematerialiseerde staatsobligatie, die wordt aangehouden op een effectenrekening bij een financiële instelling.”
- „Wanneer staatsobligaties op naam worden gekocht of verkocht op de secundaire markt, moet de verkoper of koper contact opnemen met de afdeling Grootboek om de inschrijving op naam aan te passen. In deze gevallen verwerkt de AFD persoonsgegevens (wat handmatig gebeurt).
- Wanneer gedematerialiseerde staatsobligaties op de secundaire markt worden gekocht of verkocht, verzamelt de AFD geen persoonsgegevens, aangezien deze aan- en verkopen door de financiële instellingen worden afgehandeld.”

31. De Autoriteit begrijpt dat de AFD ook gegevens zal verwerken **met betrekking tot verdachte elementen en interne analyse** (bijvoorbeeld rapporten van verscherpt onderzoek of analyseverslagen die het abnormale karakter van een transactie onderbouwen), **evenals**

gegevens in verband met aangiften (zoals informatie die wordt doorgegeven aan de CTIF of aan de belastingautoriteiten). De Autoriteit verzoekt de aanvrager om **artikel 9/1, §3** van het ontwerp dienovereenkomstig **aan te vullen** en **de aanvullende toelichtingen die in het commentaar bij het artikel zijn gegeven, daarin op te nemen.**

e) Toegang tot gegevens – Categorieën van ontvangers

32. Wat betreft de toegang die aan derden wordt verleend tot bepaalde van de bovengenoemde persoonsgegevens, bepaalt artikel 28 van het voorontwerp (artikel 9/1, § 4, in het ontwerp) dat:

- „Het Agentschap kan, voor de in lid 1 bedoelde doeleinden, informatie uitwisselen met: de diensten van de FOD Financiën, andere federale overheidsdiensten (met inbegrip van de FOD Justitie in het kader van onderzoeken en gerechtelijke procedures), de administratieve diensten van de Staat, de FSMA, de Nationale Bank, de beheerder van de 679-rekeningen, de Cel voor de Verwerking van Financiële Informatie, de entiteiten die onderworpen zijn aan de wet van 18 september 2017 betreffende de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en de beperking van het gebruik van contant geld, en elke andere persoon die rechtmatig bevoegd is om deze gegevens van het Agentschap te ontvangen.”

33. De Autoriteit stelt vast dat het toepassingsgebied van dit artikel alle doeleinden van de verwerking omvat, terwijl uit de dossierbehandeling blijkt dat de gegevensuitwisseling betrekking heeft op de opdracht van het AFD inzake de preventie van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude, steeds binnen de context en de grenzen van zijn twee andere opdrachten (het beheer van de overheidsschuld, het beheer van de financiële activa)²². De tekst stelt de lezer niet in staat om de categorieën van de doorgegeven gegevens te identificeren, noch de precieze doeleinden die aan deze doorgifte verbonden zijn (de redenen waarom deze gegevens aan hen worden doorgegeven).

34. Toen hem werd gevraagd naar **de wijze waarop de gegevens aan deze derden worden doorgegeven**, heeft de verzoeker het volgende verduidelijkt:

- „De AFD zal, voor zover mogelijk, dezelfde voorwaarden voor het delen van informatie toepassen als de entiteiten die onder de antiwitwaswet vallen, wanneer zij informatie delen met de CTIF en de toezichthoudende autoriteiten.
- Zo moeten verdachte gevallen van witwassen of terrorismefinanciering via het „GoAML“-platform aan de CTIF worden gemeld.”

²² Volgens de ontvangen aanvullende informatie: „De artikelen 47 en 56 van de antiwitwaswet regelen de uitwisseling van informatie tussen (1) de entiteiten die onder de antiwitwaswet vallen, (2) de CTIF, (3) de toezichthoudende autoriteiten (art. 85 antiwitwaswet: de minister van Financiën, de Schatkist, de NBB, de FSMA, de FOD Economie, de FOD Binnenlandse Zaken (...)), in het kader van de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Deze informatie-uitwisseling is essentieel om de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme doeltreffend te kunnen voeren. Men moet weten dat de AFD (die toen nog „Fonds des Rentés” heette) tot 2016 volledig deel uitmaakte van de Schatkist. Aangezien de AFD niet onder de antiwitwaswet valt, kan zij geen bijdrage leveren aan de preventie van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude, noch informatie hierover delen. Het wetsontwerp heeft tot doel deze leemte op te vullen. Het precieze doel waarvoor de informatie in voorkomend geval zal worden uitgewisseld tussen de AFD en de CTIF, de FOD Financiën, de FOD Justitie, de NBB, de FSMA en de entiteiten die onderworpen zijn aan de wet van 18 september 2017 betreffende de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, is hetzelfde als het doel dat wordt beoogd in de artikelen 47 en 56 van de antiwitwaswet, namelijk de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.”

- *Zo beantwoorden de autoriteiten die onder de antiwitwaswet vallen verzoeken om informatie van de gerechtelijke autoriteiten (art. 4, 50° van de antiwitwaswet: het openbaar ministerie binnen de FOD Justitie, de onderzoeksrechters, de politie binnen de FOD Binnenlandse Zaken, ...) en van de toezichthoudende autoriteiten (de Schatkist binnen de FOD Financiën, de NBB, FSMA, FOD Economie, FOD Binnenlandse Zaken, ...) via beveiligde kanalen die volledige vertrouwelijkheid garanderen (zie art. 63 van de antiwitwaswet)."*

35. De Autoriteit verzoekt de indiener om:

- **artikel 9/1, § 4, van het wetsontwerp te wijzigen** om een expliciete verwijzing op te nemen naar de taak inzake de preventie van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude zoals bepaald in artikel 3, § 3, van het wetsontwerp van de AFD-wet (art. 27 van het voorontwerp);
- in de toelichting bij het artikel **te verwijzen** naar de relevante wettelijke bepalingen die deze uitwisselingen regelen, teneinde de vereiste voorspelbaarheid van een wettelijke norm te waarborgen;
- **de uitdrukking** „*elke andere persoon die wettelijk bevoegd is om deze gegevens van het Agentschap te ontvangen*” **verduidelijken**. Indien de opsteller van het wetsontwerp doelt op een persoon die wettelijk bevoegd is om gegevens van de AFD te ontvangen, dient het woord „legitiem” te worden vervangen door het woord „wettelijk”.

f) Beperking van de rechten van betrokkenen

36. Artikel 28 van het voorontwerp (art. 9/1, §5, in het ontwerp) heeft tot doel artikel 23 van de AVG ten uitvoer te leggen en de uitoefening van de rechten bedoeld in de artikelen 12, 13, 15, 16, 19, 21, 22 en 34 van de AVG te beperken. Het bepaalt dan ook:

- „*Naast de uitzonderingen waarin is voorzien in artikel 14, lid 5, onder c) en d), artikel 17, lid 3, onder b), artikel 18, lid 2, en artikel 20, lid 3, van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, met het oog op het waarborgen van de doelstellingen van artikel 23, lid 1, onder d), e) en h) van de bovengenoemde verordening te waarborgen, de uitoefening van de rechten bedoeld in de artikelen 12 (transparantie van informatie en mededelingen en wijze van uitoefening van de rechten van de betrokkene), 13 (te verstrekken informatie wanneer persoonsgegevens bij de betrokkene worden verzameld), 15 (recht op inzage), 16 (recht op rectificatie), 19 (meldingsplicht met betrekking tot de rectificatie of verwijdering van persoonsgegevens of de beperking van de verwerking), 21 (recht van bezwaar) en 34 (melding aan de betrokkene van een schending van persoonsgegevens) van deze verordening is volledig beperkt wat betreft de verwerkingen van persoonsgegevens bedoeld in artikel 4, lid 1, van dezelfde verordening, die voor de in lid 1 genoemde doeleinden door het Agentschap worden uitgevoerd in zijn hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke die een taak van algemeen belang vervult.*”

37. In de toelichting wordt verduidelijkt dat:

- *„Net als bij de entiteiten die onderworpen zijn aan de wet van 18 september 2017 betreffende de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en de beperking van het gebruik van contant geld, is het beperken van de bovengenoemde rechten essentieel om (1) het Agentschap in staat te stellen bij te dragen aan de preventie van het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en belastingfraude, en (2) de preventie en opsporing van gevallen van witwassen of terrorismefinanciering, noch de onderzoeken ter zake in gevaar te brengen, en te voorkomen dat verzoeken om inlichtingen, analyses, onderzoeken of procedures van officiële of gerechtelijke aard, die voor deze doeleinden worden uitgevoerd, worden belemmerd.”* [onderstreept door de Autoriteit].

38. Gevraagd naar de tijdsduur van deze beperkingen, gaf de verzoeker het volgende antwoord:

- *„Artikel 65 van de antiwitwaswet bevat geen termijn. Naar analogie bevat ook het voorgestelde artikel 9/1, § 4, geen termijn.* [onderstreept door de Autoriteit]
- *Er moet echter worden vermeld dat de bewaartermijn waarnaar wordt verwezen in artikel 9/1, § 3, tweede alinea, van het wetsontwerp, „tien jaar vanaf het einde van de zakelijke relatie met de tegenpartij van het Agentschap of van de incidenteel verrichte transactie" bedraagt. Dit om de bewaartermijn van de gegevens af te stemmen op de verjaringstermijn voor de strafvordering inzake witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude.”*

39. De Autoriteit begrijpt dat de opsteller van het voorontwerp zich grotendeels heeft laten inspireren door artikel 65 van de AML-wet. Juist dit vormt het probleem: dit model is al het voorwerp geweest van ernstige kritiek, zowel van de Autoriteit²³ als van de Raad van State²⁴. **Een dergelijke algemene beperking leidt tot ondoorzichtigheid van de verwerking voor de betrokkenen en leidt *de facto* tot een algehele uitholling van de door de AVG gewaarborgde rechten.**

40. In dit verband verwijst de Autoriteit de verzoeker naar de analyses die zijn uiteengezet in advies nr. 42/2026 van 12 maart 2026²⁵ (zie overwegingen 75 tot en met 78), alsook in advies nr. 41/2018 van 23 mei 2018²⁶ (zie overwegingen 12 tot en met 16), die beide betrekking hebben op bepalingen die vergelijkbaar zijn met die van het voorgestelde artikel 9/1, §5, in teksten met betrekking tot de financiële sector.

41. In het onderhavige geval voert artikel 9/1, §5, in ontwerpvorm, hoewel er sprake is van een „beperking”, een **algemene opheffing** in van de door de AVG voorziene rechten, voor alle betrokkenen, voor alle gegevensverwerkingen die door de AFD worden uitgevoerd in het kader van haar drie taken: schuldbeheer, operationeel beheer van financiële activa en de preventie

²³Advies nr. 17/2020 van 21 februari 2020, blz. 8-10, <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/avis-n-17-2020.pdf>; de Autoriteit staat vaak afwijzend tegenover soortgelijke uitzonderingsbepalingen met betrekking tot de rechten waarin de AVG voorziet: zie in dit verband ook advies nr. 34/2018 van 11 april 2018 (overwegingen 20 e.v.); advies nr. 80/2018 van 5 september 2018 (overweging 15 e.v.); advies nr. 84/2018 van 14 september 2018 (overweging 21 e.v.) en advies nr. 06/2019 van 16 januari 2019 (overweging 8 e.v.).

²⁴ CE, Advies 63.470/2-4 van 7 juni 2018 over een voorontwerp dat is uitgegroeid tot de wet van 30 juli 2018 „houdende diverse financiële bepalingen”, Parlementsdocument Kamer, 2017-2018, nr. 54-3172/1, blz. 356-366.

²⁵ <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/avis-n0-42-2026.pdf>

²⁶ <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/avis-n-41-2018.pdf>

van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude. De beperking van de AVG-rechten van een betrokkene moet echter een tijdelijke, noodzakelijke en evenredige uitzondering blijven.

42. Het spreekt voor zich dat een dergelijke maatregel volstrekt onevenredig zou zijn indien deze gericht zou zijn op personen die louter staatsobligaties hebben onderschreven en geen enkel risico vormen in het licht van de wetgeving inzake de preventie van witwassen, terrorismefinanciering of belastingfraude. Toch leidt de bepaling in haar huidige formulering juist tot dit resultaat. Wat betreft de noodzaak om in **een „tijdelijke uitzondering“** te voorzien, spreekt het eveneens voor zich dat zelfs wanneer een persoon het voorwerp uitmaakt van een onderzoek of een vermoeden inzake witwassen, terrorismefinanciering of belastingfraude, hij of zij na een bepaalde termijn (bijvoorbeeld na de seponering van het onderzoek, enz.) zou moeten kunnen genieten van de rechten die de AVG hem of haar garandeert. **De Autoriteit moet hieruit concluderen dat het voorgestelde artikel 9/1, §5, niet voldoet aan de toets van artikel 23, lid 2, van de AVG. Verduidelijking en herformulering zijn noodzakelijk.**

43. **Om te voorkomen dat deze bepaling neerkomt op een algemene afschaffing van de uitoefening van rechten en om de evenredigheid ervan te waarborgen, verzoekt de Autoriteit de indiener het ontwerp van artikel 9/1, §5, te wijzigen** in het licht van *de Richtsnoeren 10/2020 van de EDPB betreffende beperkingen op grond van artikel 23 van de AVG*²⁷. Daartoe dient:

- niet alle doeleinden op te nemen die zijn voorzien in het ontwerp van artikel 9/1, §1, maar **de relevante doeleinden te vermelden**, namelijk, volgens de toelichting, het voorkomen en opsporen van gevallen van witwassen of terrorismefinanciering (dus, indien dit daadwerkelijk de bedoeling van de indiener is, moet worden verwezen naar art. 3, § 3 van het wetsontwerp van de AFD)²⁸ ;
- **de categorieën gegevens waarop de beperking betrekking heeft nauwkeurig te omschrijven** (daartoe zou de verzoeker een onderscheid kunnen maken tussen de gegevens die mogen worden verstrekt (bijvoorbeeld identificatie- en contactgegevens, algemene financiële gegevens, zoals het aantal aangekochte staatsobligaties, enz.) en de gegevens die niet mogen worden verstrekt (bijvoorbeeld de concrete aanwijzingen voor witwassen die aanleiding hebben gegeven tot een melding van een vermoeden bij de CTIF, de aan de CTIF doorgegeven gegevens, enz.);
- **de duur van de ingevoerde beperking specificeren** (door aan te geven tot wanneer de rechten van de artikelen 12 tot en met 22, 34 en 5 van de AVG worden beperkt (bijv. tot de afsluiting van een ongegrond onderzoek, tot het einde van een procedure));

²⁷ https://www.edpb.europa.eu/system/files/2023-07/edpb_guidelines_202010_art23_adopted_afterpublicconsultation_fr.pdf

²⁸ Volgens de toelichting: „(...), is het beperken van de bovengenoemde rechten essentieel om (1) het Agentschap in staat te stellen bij te dragen aan de preventie van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude, en (2) de preventie en opsporing van gevallen van witwassen of terrorismefinanciering, noch de onderzoeken ter zake in gevaar te brengen, en te voorkomen dat verzoeken om inlichtingen, analyses, onderzoeken of procedures van officiële of gerechtelijke aard, die voor deze doeleinden worden uitgevoerd, worden belemmerd.”

- **voorzien in waarborgen om misbruik te voorkomen**²⁹ (zoals: informatie over de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de Autoriteit, menselijke controle van de resultaten, hiërarchische controle, het bestaan van interne of externe audits, enz.);
- **het recht van betrokkenen om geïnformeerd te worden over de beperking van de uitoefening van de door de AVG toegekende rechten**³⁰ **te herstellen**;
- **de algemene uitzondering op de specifieke informatieplicht van artikel 34 van de AVG** (melding aan de betrokkene van een schending van persoonsgegevens) **schrappen, bij gebrek aan rechtvaardiging**³¹.

De Autoriteit behoudt zich haar oordeel voor wat betreft deze herschrijving.

B. Artikelen 30, 35 en 38 van het voorontwerp betreffende de omzetting van de CRD VI-richtlijn

44. Hoofdstuk III, afdeling 11 van het voorontwerp brengt wijzigingen aan in de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot de activiteit van het verlenen van beleggingsdiensten en betreffende het statuut en het toezicht op portefeuillebeheerders en beleggingsadviseurs (hierna „wet van 25 oktober 2016” genoemd). De adviesaanvraag heeft betrekking op de onderstaande artikelen:

- Artikel 30 van het voorontwerp (art. 23 in het wetsontwerp van 25 oktober 2016) zet de CRD VI-richtlijn om en vermeldt dat het ontbreken van een strafrechtelijke veroordeling of lopende vervolging wegens een strafbaar feit op zich niet voldoende is om te voldoen aan de eis van betrouwbaarheid, eerlijkheid en integriteit.
- Artikel 35 van het voorontwerp (artikel 25 in het wetsontwerp van 25 oktober 2016) zet de CRD VI-richtlijn om en voorziet in het opstellen, het bijhouden en bijwerken van individuele overzichten waarin de rollen en functies van de leden van het directiecomité en van de andere personen die betrokken zijn bij het daadwerkelijke bestuur, alsook van de personen die sleutelposities bekleden, worden gespecificeerd, evenals een functiekarte, met gedetailleerde informatie over onder meer de hiërarchische structuur en de verdeling van verantwoordelijkheden.
- Artikel 38 van het voorontwerp (artikel 35 in het wetsontwerp van 25 oktober 2016) zet de CRD VI-richtlijn om. Het bepaalt onder meer de rol van de FSMA bij het vaststellen van de wijze waarop zij op de hoogte wordt gesteld van voorafgaande voorstellen tot benoeming van leden van het bestuursorgaan, evenals de verplichting om de informatie over de geschiktheid van de leden van het directiecomité van de

²⁹ De betrokkene bevindt zich in een situatie van totale informatieasymmetrie, vandaar het belang van deze waarborgen. De verzoeker moet rekening houden met de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen om passende waarborgen vast te stellen.

³⁰ De betrokkene moet worden geïnformeerd dat zijn of haar rechten tijdelijk worden beperkt, temeer gezien het toenemende gebruik van voorspellende technieken en AI-instrumenten. Hij of zij moet de mogelijkheid hebben om een toetsing aan te vragen en een onjuiste beoordeling te betwisten, zelfs zonder over concrete onderdelen van het onderzoek te beschikken.

³¹ Het lijkt vanzelfsprekend dat een persoon, zelfs wanneer hij of zij van fraude wordt verdacht, op de hoogte moet worden gesteld als zijn of haar persoonlijke identificatiegegevens zijn uitgelekt (bijvoorbeeld zijn of haar nummer van het Rijksregister).

onder haar toezicht staande entiteiten actueel te houden en haar onverwijld alle elementen mee te delen die de bij de benoeming verstrekte informatie wijzigen en die van invloed kunnen zijn op de professionele betrouwbaarheid of de voor de functie vereiste deskundigheid

45. Artikel 30 van het voorontwerp (art. 23 in het wetsontwerp van 25 oktober 2016) zet artikel 91, lid 1, van de CRD VI-richtlijn³² letterlijk om door in de nationale wetgeving expliciet het beginsel vast te leggen dat de het ontbreken van een strafrechtelijke veroordeling of van lopende vervolging wegens een strafbaar feit op zich niet volstaat om te voldoen aan de eis van betrouwbaarheid, eerlijkheid en integriteit van de bestuursorganen van financiële instellingen die onderworpen zijn aan de „Fit and Proper”-beoordeling. Volgens de toelichting „sluit dit beginsel aan bij de langdurige praktijk van de FSMA, die – net als de Nationale Bank van België bij kredietinstellingen en beursvennootschappen – over een ruime beoordelingsmarge beschikt om na te gaan of aan deze eis wordt voldaan, zelfs bij het ontbreken van strafrechtelijke veroordelingen of lopende vervolging wegens een strafbaar feit.”
46. Een dergelijke zeer ruime bepaling is problematisch omdat ze de deur openzet voor subjectieve, en mogelijk zelfs discriminerende beoordelingen, en niet voldoet aan de eisen van voorspelbaarheid. Het is dan ook absoluut noodzakelijk dat de wet van 25 oktober 2016 **de categorieën gegevens** (zoals bepaalde uittreksels uit het strafregister, diploma’s, beroepservaring, enz.) **specificeert** die in aanmerking mogen worden genomen bij de beoordeling van de betrouwbaarheid, eerlijkheid en integriteit van de bestuurders³³ van portefeuillebeheer- en beleggingsadviesmaatschappijen. **De Autoriteit heeft in verschillende adviezen gewezen op het belang om de essentiële elementen van de gegevensverwerking in het kader van de „Fit and Proper”-beoordelingen wettelijk te regelen**³⁴.

³² Artikel 91 „Bestuursorgaan en beoordeling van de geschiktheid” van de CRD VI-richtlijn: „Het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de instellingen, financiële holdingmaatschappijen en gemengde financiële holdingmaatschappijen die een vergunning hebben verkregen overeenkomstig artikel 21 bis, lid 1 (hierna „entiteiten” genoemd), om ervoor te zorgen dat de leden van het bestuursorgaan te allen tijde over voldoende betrouwbaarheid beschikken, dat zij blijf geven van eerlijkheid, integriteit en onafhankelijkheid van geest, dat zij over voldoende kennis, vaardigheden en ervaring beschikken om hun taken uit te oefenen en dat zij voldoen aan de criteria en vereisten zoals uiteengezet in de leden 2 tot en met 6 van dit artikel, behalve wat betreft tijdelijke bestuurders die door de bevoegde autoriteiten zijn benoemd op grond van artikel 29, lid 1, van Richtlijn 2014/59/EU en speciale bestuurders die door de afwikkelingsautoriteiten zijn benoemd op grond van artikel 35, lid 1, van die richtlijn. Het ontbreken van een strafrechtelijke veroordeling of van een lopende strafrechtelijke vervolging wegens een strafbaar feit is op zich niet voldoende om te voldoen aan de eis van betrouwbaarheid, eerlijkheid en integriteit.”

³³ Art. 23, § 1, eerste lid, leden 1 en 2 van de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot de activiteit van het verlenen van beleggingsdiensten en betreffende het statuut en het toezicht op portefeuillebeheer- en beleggingsadviesmaatschappijen: „De leden van het bestuursorgaan van portefeuillebeheer- en beleggingsadviesmaatschappijen, de personen die belast zijn met het feitelijke bestuur, in voorkomend geval de leden van het directiecomité, alsook de verantwoordelijken voor de onafhankelijke controlefuncties zijn uitsluitend natuurlijke personen. De in lid 1 bedoelde personen moeten te allen tijde beschikken over de nodige professionele betrouwbaarheid en de voor de uitoefening van hun functie vereiste deskundigheid, en daar voldoende tijd aan besteden.”

³⁴ Zie de GBA, Advies nr. 42 van 12 maart 2026: <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/avis-n0-42-2026.pdf>

47. De artikelen 35 en 38 geven geen aanleiding tot opmerkingen vanuit het oogpunt van gegevensbescherming.

C. Artikel 52 van het voorontwerp betreffende de AML-wet

48. Artikel 52 van het voorontwerp voorziet in een aanvulling van artikel 28, § 2, van de AML-wet met de volgende zin:

- *„Bovendien mogen deze entiteiten het op geldige wijze verkregen identificatienummer uit het Rijksregister, onder meer overeenkomstig lid 1, ook gebruiken al e identificatiemiddel voor het vergelijken van gegevensbestanden waarover zij beschikken of die zij ontvangen, uitsluitend met het oog op de controle of deze bestanden betrekking hebben op dezelfde natuurlijke persoon, in het kader van hun verplichtingen inzake identificatie en identiteitscontrole overeenkomstig de artikelen 21 tot en met 23.”*

49. Dit is een maatregel die de nauwkeurigheid van de gegevens en de resultaten kan verbeteren. Er zij aan herinnerd dat de onderworpen entiteiten reeds gemachtigd zijn om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken om de identiteit van klanten, hun gevolmachtigden en de uiteindelijk begunstigten die natuurlijke personen zijn te verifiëren, alsook om hun identificatiegegevens bij te werken.

OM DEZE REDENEN,

Wijst de Autoriteit op:

- het belang van het onderling koppelen van de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens (overwegingen 14, 15, 22 en 46);
- **is van mening dat met betrekking tot de artikelen 27 en 28 van het voorontwerp** het volgende moet worden gedaan:
 - te verduidelijken of de nieuwe verplichtingen die aan de AFD worden opgelegd al dan niet identiek zijn aan die welke gelden voor entiteiten die onder de AML-wet vallen (**overweging 12**);
 - artikel 27 van het voorontwerp (art. 3, §3 van de ontwerp-AFD-wet) aan te vullen om duidelijk aan te geven welke taken de AFD in het kader van deze nieuwe opdracht zal uitoefenen en de juridische status van de AFD na de inwerkingtreding ervan te verduidelijken, met name door aan te geven of deze geheel of gedeeltelijk een entiteit zal worden die onder de AML-wet valt (**overweging 12**);
 - artikel 9/1, §1, 1° van het wetsontwerp te wijzigen om de verwijzing naar alle opdrachten van de AFD die in artikel 3 van de AFD-wet zijn opgenomen, te schrappen en alleen de opdrachten/taken te vermelden die daadwerkelijk de verwerking van persoonsgegevens vereisen (**overweging 22**);
 - artikel 9/1, § 1, 3° van het wetsontwerp te wijzigen om het concreet nagestreefde doel te verduidelijken (**overweging 25**);

- artikel 9/1, § 1, tweede alinea, van het wetsontwerp te herformuleren of zelfs te schrappen, overeenkomstig **overweging 28**;
 - artikel 9/1, § 3, van het wetsontwerp aan te vullen en de aanvullende toelichting uit het commentaar bij het artikel op te nemen overeenkomstig **overweging 31**;
 - artikel 9/1, § 4, van het ontwerpwijziging om een expliciete verwijzing op te nemen naar de taak van het voorkomen van witwassen, terrorismefinanciering en belastingfraude (**overweging 35**);
 - de toelichting bij artikel 28 (het ontwerp van artikel 9/1, § 4) aan te vullen overeenkomstig **overweging 35**;
 - de formulering „*elke andere persoon die rechtmatig bevoegd is om deze gegevens van het Agentschap te ontvangen*” verduidelijken overeenkomstig **overweging 35**;
 - artikel 9/1, § 5, in het ontwerp betreffende de beperking van de rechten van de betrokkenen te wijzigen overeenkomstig **overweging 43**;
- **wat betreft artikel 30 van het voorontwerp, dient:**
 - de categorieën persoonsgegevens te specificeren die worden gebruikt voor de beoordeling van de geschiktheid („Fit and Proper”) van de bestuurders van portefeuillebeheer- en beleggingsadviesmaatschappijen (**overweging 46**)

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
Alexandra Jaspar, Directeur

